

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 1 JUNI 1924.

N:o 35.

Foto. Jæger, Sthlm.

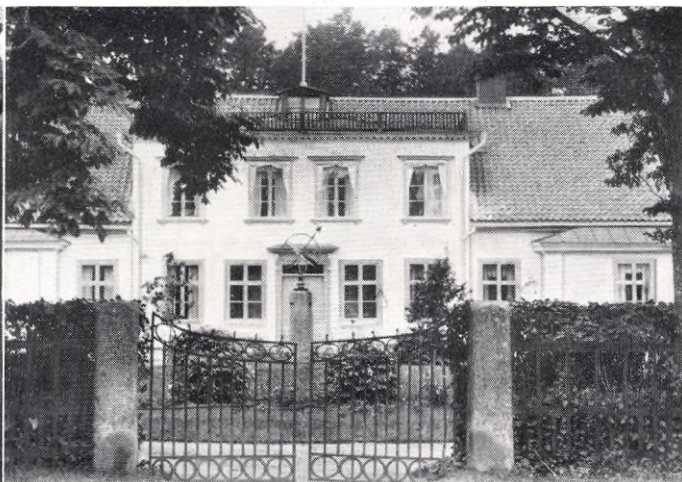
Kliché: Göta Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Göta Ritbyrå

Försommarkväll. — Amatör-
foto. A. Palmqvist, Halmstad.

GÖSTA EKMAN SOM KARL XII (X) under filminspelning i Uppsala. — Amatörfoto. H. Kökeritz, Uppsala. Kliche: Sjöberg, Gbg.

STORA LASSÅNA I NÄRKE DÅR KARL XII:S LIK VILADE EN NATT under transporten från Norge. — Foto. Hermansson, Laxå.

Gösta Ekman är säkerligen en av Sveriges populäraste skådespelare och hans popularitet grundar sig numera icke blott på den ungdomliga charm och elegans, som från början vann blickar och hjärtan huvudsakligen hos dampubliken utan även på en naturlig talang och karaktäristisk framställningskonst, som också mera fordringsfulla bedömare tvingats att ge ett allt högre och högre erkännande. Han utgör ett vackert exempel på en skådespelare, som oavbrutet arbetat på sin utveckling, som med ett kärleksfullt studium fördjupat sina uppgifter och därmed vunnit de bästa resultat. Ifrån att ha nöjt sig med att fånga scenkonstens skum och behaga med en dandys flotta gest eller sarkastiska leende har han strävat efter en figurteckning, som återspeglar markanta själsegenskaper och typiska karaktärsdrag. Hans fara har onekligen varit att verka en smula för allmänt och obetonat vacker och tilltalande med en för slät linje i profilen, förste tenoren, om jag så må säga, på den dramatiska scenen. Så mycket mera hedrar det honom att han förmått skänka relief åt sina gestaltningar och lägga krydda i sina ord.

I sitt framträdande på scenen visar Gösta Ekman en naturlig och värdad yttre kultur. Om man förut kanske om honom kunnat säga, att kläderna göra mannen, får man nu vända på saken och säga, att mannen gör kläderna. Han spelar virtuost, när rollen så fordrar, snobben, som vråker sig med nonchalant säkerhet, men han uppbär även med takt och smak den verkliga gentlemanens hållning. Han behärskar som få av våra aktörer den mondäna konversationstonen, och det ligger en salongsmässig prägel över varje hans steg och handrörelse. I apparitionens elegans tar han säkerligen första priset bland våra nuvarande skådespelare. Den yttre förfiningen i hans typ beror emellertid även av konstnärlig tukt och avslipning. Man märker, hur han begränsar och behärskar sina uttrycksmedel, hur han balanserar sina gester och accentuerar sina ord, så att de bilda en jämn skala i framställningen. Gösta Ekman är herre över sin teknik, som ger en viss utarbetad stil t. o. m. åt den obetydligaste roll, han utför. Man bör höra honom exempelvis i en scen tillsammans med fru Pauline Brunius; han uppnår därvid icke sällan medspelarens frappanta skicklighet i ordskillet.

Gösta Ekmans naturliga utrustning hänvisar honom i främsta rummet till rollfacket *primo-amoroso*. Det är ofta icke hans utan pjäsens fel, om den figur, han visar, kan snudda vid det banala. Gösta Ekman har emellertid styrkt, att han kan förläna typen poetisk glans, när han får sig anförtrodd en ädlare uppgift, tillhörande den höga dramaten. Så minns man med glädje hans *Falk* i *Kärlekens komedi*, en ungdomligt käck gestalt

med trots och hänförelse i blickar och röst. Hans *Romeo* lät måhända sakna något av den lyriska glöden; i gengäld framträdde så mycket mera den Shakspereska hjälten bleka lidelse, som fyller hans utbrott vid Julias bår.

Ett område, inom vilket Gösta Ekman på det lyckligaste sätt visat sin sceniska skildringsgåva, är den historiska porträttrollen. Här griper skådespelaren med säker intuition figuren och uthamrar den tillika med slående detaljer. Man har understundom inför hans hithörande framställningar tyckt sig se gamla uttrycksfulla konterfej som trätt ut ur sina ramar och antagit stundens liv. *Gustav IV Adolf* i *Magdalena Rudenschöld* var sålunda en mycket träffsäker studie, och ännu ypperligare återgav skådespelaren *Christian VII* i *Struensee* med den patologiska karaktären — en förening av slapphet och virrighet — tagen på kornet. Bland det bästa han givit må också nämnas utförandet av *hertig Eriks* roll i *Gustav Vasa*. Även här en illusorisk målning av en själssjuk furste, vars sinne svänger mellan letargisk vrede och exalterad uppsluppenhet. Av en särskilt stark verkan blev här det spökaktiga och förskrämda i den olycklige prinsens uppträdande inför fadern i tredje akten. Gösta Ekman kan tävla med Lars Hansson i konsten att återgiva själsrubbingar. En annan av "de besatta", som han fångslände målat på scenen, är idioten, furst Myschkin (efter Dostojevskis berömda roman). Utmärkt har Gösta Ekman skildrat även en så kärnfull person som *Fredrik den store* i pjäsen *Kungens dansös*. Den öild han här gav, betonade lika förträffligt det barska och befallande, det varmhjärtade och det skalkaktiga hos den unge Fredrik som det dämpade och torra i åldringens väsen.

Dessa historiska porträtt vittna om skådespelarens utmärkta karaktäriseringsförmåga, som också kommit typer av modernare snitt till godo. Ett par av de bästa figurer han format är vagabondpoeten i *Kärlekens tragedi* och den unge juden i *Vi och de våra* (av Galsworthy). Den förra gestalten lyckades han omgiva med ett irrande tragiskt sken, som starkt bidrog till den ödsliga, passionerade stämningen i stycket, och med den senare individualiserade han en äkta rastyp med metallisk skärpa i de hårt slutna anletsdragen och med sammanbiten vilja och frätande hat i sinnet.

Från debuten i Stockholm 1908 har Gösta Ekmans teaterbana fört honom till Helsingfors och Göteborg, där han åren 1911—13 vann sina sporrar, och tillbaka till Stockholm, vars teaterpublik gläder sig över att i honom äga en skådespelare, som besitter ett ungdomligt behag ännu i den begynnande mognadens år, under och efter vilka hans konst säkerligen skall fortsätta sin framgångsrika utveckling.

Olof Rabenius.

HVAR 8 DAGS STUDIESTIPENDIER.

H. 8. D:s stipendienämnd meddelar att ytterligare följande stipendier nu utdelats:

Lantbruksbitr. *Hans Bagger Jörgensen, Ängelholm*, stip. n:r 34: Vinterkurs vid Folkhögskolan Fridhem, Svalöv.
Kontoristen *Börje Jödahl, Fors station*, stip. n:r 48: kurs vid Filip Holmqvists Handelsinstitut, Göteborg.
Fröken *Ingrid Johansson, Mölnlycke*, stip. n:r 49: kurs vid Filip Holmqvists Handelsinstitut, Göteborg.
Fröken *Anna Ferner, Gävle*, stip. n:r 50: korrespondentkurs vid Filip Holmqvists Handelsinstitut, Göteborg.
Kontoristen *Harry Sterner, Maspelösa*, stip. n:r 51: kurs vid Gustaf Smedmans Handelsskola, Norrköping.
Stud. *J. Östberg, Sandviken*, stip. n:r 52: Bankkurs vid Gävle Handelsinstitut.
Erland Classon, Grycksbo, stip. n:r 53: korrespondentkurs vid Gävle Handelsinstitut.
Byggnadssnickaren *Jonas Nordin, Husum*, stip. n:r 55: kurs vid Sundsvalls Handelsinstitut.
Ynglingen *Gösta Asp, Viöstavara*, stip. n:r 56: kurs vid Sundsvalls Handelsinstitut.
Ynglingen *Harry Karlsson, Rönneshytta*, stip. n:r 57: kurs vid Örebro Praktiska Språk- & Handelsskola.
Fröken *Sigrid Olsson, Norsesund*, stip. n:r 58: kurs vid Örebro Praktiska Språk- & Handelsskola.
Fröken *Ruth Nilsson, Kil*, stip. n:r 61: handelskurs vid Kristinehamns Praktiska Skola.
Ynglingen *Erik Algot Öhman, Djurås*, stip. n:r 62: handelskurs vid Kristinehamns Praktiska Skola.
Möbelsnickaren *Hilding Andersson, Säfte*, stip. n:r 63: förber. kurs vid Katrineholms Tekn. Skola.
Stud. *Manne Wallström, Lödöse*, stip. n:r 64: fackkurs vid Katrineholms Tekniska Skola.
Stud. *Gottfrid Lekselius, Häradsbygden*, stip. n:r 64 a: fackkurs vid Katrineholms Tekniska Skola.

Kontorist *Ragnar Klaesson, Fjugesta*, stip. n:r 65: fackkurs (teknisk) vid Kristinehamns Praktiska Skola.
Lärarinnan *Alma Bergquist, Norrtelje*, stip. n:r 73: hushållskurs vid Bergsbrunnaskolan.
Fröken *Aino Sundelin, Sandviken*, stip. n:r 81: slöjdläroverkskurs vid Katrineholms Praktiska Läroverk.
Fröken *Märta Persson, Wretstorp*, stip. n:r 97: trädgårdskurs vid Önnestads Folkhögskola.
Lantbrukseleven *Evert Wennnergren, Vänersborg*, stip. n:r 106: kurs vid Älvsboigs Läns Lantmannaskola, Fristad.
Lantbrukarsonen *H. S. Mårtensson, Ramdala*, stip. n:r 111: kurs vid Blekinge Läns Lantmannaskola, Bräkne-Hoby.
Lantbrukarsonen *Torsten Persson, Kivik*, stip. n:r 114: lantbruks- & skogskurs vid Birka Folkhögskola, Täng.
Ynglingen *Per Sved Paulsson, Flötningen*, stip. n:r 124: realskolekurs vid rektor Laurells Skolhem, Stenstorp.
Ynglingen *Grop Erik Oskarsson, Malung*, stip. n:r 125: realskolekurs vid Kristinehamns Praktiska Skola.

Vi einra om, att ännu ett fåtal stipendier för kurser vid folkhögskolor och lantmannaskolor finnas lediga till ansökan. Närmare upplysningar erhållas mot svarsporto.

*

Då det huvudsakliga arbetet med fördelning av H. 8. D:s Studiestipendier härmed är avslutat vill H. 8. D. till medlemmarna av dess Stipendienämnd, fröken Frida Hjertberg, professor Malte Jacobson, fil. dr Sigurd Hansson, rektor Oskar Lundgren och kamrer Oscar Sjödin, uttala sitt tack för intresse och möda under denna fördelning. Samtidigt till våra unga stipendiater en förhoppning och en önskan att stipendierna skola bli va dem till verkligt och varaktigt gagn.

Göteborg i maj 1924.

Hvar 8 Dag.

Till bild å sid. 552.

En stor internationell kvinnokongress har den 21—26 maj sammanträtt i Köpenhamn. Då samlades nämligen resp. ordförande i och delegater för olika länders avdelningar av *The International Council of Women* till sin årliga kongress, som denna gång förlagts till Danmark. Den stora kvinnoorganisationen är indelad i 12 kommittéer och vart femte år äger en stor kongress rum. Den sista av detta slag samlades i Kristiania 1920, och det är sålunda en av de mindre årliga, som nu åter förlagts till Norden. Likväl hade ett mycket stort antal representanter infunnit sig, t. o. m. från så avlägsna delar av jorden som Australien, Sydafrika och Canada. Öppnandet försiggick i Universitetets festsal under ledning av presidenten i hela den väldiga, 35 mill. kvinnor omfattande organisationen, *lady Aberdeen*. Gästerna hälsades välkomna av ordföranden i Danske Kvinders Nationalraad, fr. Henni Forchhammer och bland de få närvarande herrarna märktes svenske ministern, baron Beck-Friis samt finska, italienska och tjeckoslovakiska sändebuden. Bland de många viktiga förhandlingsfrågorna är bl. a. de för kvinnor framkomliga vägarna att verka för förebyggandet av krig, utvecklingen av den hygieniska organisationen, gitt kvinnas nationalitet m. m.

Till bild å sid. 552.

Ett samarbete har under det senaste året upptagits mellan tvenne folkhögskolor i Danmark och Sverige, N. Nissums i Danmark och Restenäs folkhögskola och hus-

moderskola i Ljungskile. Samarbetet gäller utbyte av lärare och respektive skolors besök hos varandra. Nyligen gjorde den svenska skolan ett besök i Danmark, varvid föreläsningar hölls för ungdomarna om dansk historia, litteratur, kyrkoliv m. m. Givande studieutflykter företogs i Jylland.

Bilden visar svenska och danska ungdomar på besök vid en dansk kyrka. Å bilden synes sogneprest Agger, Nissum, rektor Hellerstedt, Ljungskile, i svensk studentmössa, och bakom honom rektor Olsen, N. Nissums högskole. Ett danskt besök i Sverige planeras.

Till bild å sid. 559.

Ludvika lasarett står nu färdigt och invigdes den 25 maj. Till invigningen hade inbjudits länets riksdagmän, landstingets sjukvårdsutskott, representanter för medicinalstyrelsen, för stadstyrelsen i Ludvika, m. fl.

Lasarettet, vackert beläget på en höjd, strax utanför Ludvika stad, är vad inredning och utrustning beträffar, mycket modernt.

Antalet patienter blir vid ordinarie beläggning 60 å 80, men kan, om det visar sig erforderligt, med en tillbyggnad utökas till 120.

Lasarettsläkartjänsten är efter den bekanta läkarstriden t. v. tillsatt på förordnande och uppehålles denna från den 23 april till den 1 nov. d. å. av lasarettsläkaren i Haparanda, dr Adil Neander.

INTERNATIONELL KVINNO-KONGRESS I KÖPENHAMN.

Funktionärer: Fr. h Mrs Gordon (Engl.), lady Aberdeen, president för I C. W. (Engl.), fröken Henni Forchhammer (Dann.), m:me Avril de St Croix (Frankr.), Mrs Sanford (Canada), d:r Alice Salomon (Tyskl.), fru Anna Bacher (Norge) miss Elsie Zimmern (Engl.) miss Whitney (För. Stat.), Mrs. Stourton (Austral.). Text å sid 551.

Efter fotografier. Kliché: Sjöberg, Gbg.
SAMARBETE MELLAN SVENSKA OCH DANSKA FOLKHÖGSKOLOR. Elever vid Restenäs folkhögskola på besök hos N. Nissums folkhögskola i Danmark. Text å sid. 551.

DEN NYA ENGELSKA MINISTÄRENS DAMER I HOVDRÄKT. Mrs. J. H. Thomas, kolonialministerns maka, inför den stora mottagningen på K. Slottet den 20 maj.

Till vänster: ÅRSMÖTE I WASHINGTON AV KRISTLIGA FÖRENINGEN AV UNGA KVINNOR. Fr. v. Grevennan av Portsmouth, Mrs. Montague Waldergrave, (världspresident, London), Mrs Gall (pres. för Indien), m:me Le Jeune (Belgien), grevinnan Elsa Bernadotte (stående i. h.). Kliché: Götz, Gbg. Text å sid. 564.

Öfver fotografis KRONPRINSEN MED FAMILJ FLYTTAR TILLFÄLLIGT IN I ULRIKSDALS SLOTT före sommarstistelsen på Sofiero. Kronprinsparet, prinsessan Ingrid och prinsarna Bertil och Karl Johan ankomma till slottet den 20 maj.

ett silverlejon under den etiopiska kronan. Och framför Notre Dame, detta arkitekturens mästerverk, vek den österländska reservationen för en oförställd och högt uttryckt beundran. Trots att prinsen-regenten tillhör den koptiska kyrkan, en från den gamla monofysitiska kyrkan i Egypten stammande gren av kristendomen, kysste han de gamla relikerna i helgedomen, en handling, som också högt uppskattats av fransmännen.

Till porträtt å sid. 558

En fransk ministerkris följde oundvikligt efter valen 11 maj, då de radikalare vänsterpartierna framgångsrikt samarbetade och därmed också vunno majoritet. Folkmeningen var alltså emot Poincarés regim och nästan omedelbart utpekades som den kommande mannen den också i vårt land välbekante Lyonborgmästaren, depu teraden för Rhône, M. Edouard Herriot. Denne har också un-

Forts. å sid. 558.

Foto. Rahm, Malmö.

Foto. Ohm, Malmö.

Klicka: Sjöberg, Gbg.

DEN FRÅN KRIGET BEKANTE KORVETTKAPTENEN GREVE FELIX VON LUCKNER VIGES I MALMÖ VID EN UNG SVENSK DAM, FRÖKEN INGEBORG ENGESTRÖM, dotter till konsul Max Engeström i Malmö. — Grupp med uppaktande tyska studenter och officerare.

Kronprinsen med familj utflyttade till Ulriksdal den 20 maj, sedan H. K. H. tillfrisknat efter sin nyss genomgångna sjukdom, lindrig difteri. Vid ankomsten till slottet mottogo ståthållare och fru Murray de anländande och till kronprinsessan överlämnades en charmant blomsterbukett. Prinsessan Ingrid jämte prinsarna Bertil och Karl Johan åtföljde kronprinsparet.

Till bilder å sid. 557.

Den etiopiske härskaren, Ras Taffari Makonen, har under sitt Parisbesök gått igenom det för besökande suveräner vanliga programmet, men med en detaljrikedom och prakt samt under ett intresse från mängden av mer än vanligt slag. Sålunda har han besökt flygplatsen le Bourget, där en ståtlig uppvisning anordnats, åsett militärövningar, besökat Napoleons grav i Invalidhotellet, gjort en flyktig visit på marknaden i Saint-Germain (se nr 33), på Myntet, gobelinfabriken, Louvren o. s. v. och tillbringat en dag i det härliga Fontainebleau. Men framför allt har Ras Taffari förstått att ge en säregen stämning och prägel åt de programmässiga besöken vid den okände soldatens grav och i Notre Dame. Vid den blomstersmyckade hjältegraven nedlade den exotiske fursten icke blommor, men väl en slags underlig lyra, gjord av två väldiga korsade elefantbetar med silverbeslagna spetsar och i mitten

ETT POSTKONTOR FÖR 60 ÅR SEDAN.

EN MINNESTECKNING FÖR H. 8. D. AV **AUGUSTA WIDEBECK**, FÖDD SVINHUFVUD.

Vid upptecknandet av vad jag kan erinra mig i vad gäller "postverkets hemligheter" för omkring sådär en 60 år sedan, tar jag mig friheten att i en icke allt för inskränkt mening fatta min uppgift; detta, som jag tror, till fromma för det kulturella intresset.

Förr i världen var det en mycket vanlig sak att pensionsmässiga kapten, ja även militärer av regements-officers grad, sökte och erhöles plats såsom postmästare i någon mindre eller medelstor stad. Deras pensioner voro små, en kaptenpension 600 kronor. Med denna summa, även när den blev ökad med en s. k. fyllnadspension å 400 kr., var ej gott att reda sig, försävt man ej hade egen

förmögenhet, vilket då, likasom nu, ej ofta förekom bland militärerna. För att kunna söka ett postkontor behövdes för en militär ingen särskild kompetens eller någon förutgången tjänstutövning inom verket. Platsen söktes direkt hos konungen. Det ansågs allmänt, att om en pensionerad militär hos konungen hade sökt en plats inom postverket, så var det ej värt att tänka, att en aldrig så meriterad posttjänsteman, som sökt samma plats, skulle kunna få densamma. — En helt naturlig sak, ansågs det, som ingen förargade sig på.

Skedde så att min fader, kaptenen vid Kongl. Bohusläns Rg:te Sam. Svinhufvud, genom sin konungs, Oscar I:s, nåd år 1857 erhöles konglig fullmakt att vara postmästare i den lilla, s. k. kulturstaden Strengnäs. Att ett sådant nådevedermåle, såsom jag förut nämnt, alls inte var något enastående, bevisas därav att samtidigt som min far innehade postmästarejänsten i Strengnäs, bekläddes samma befattning i Västerås, Thorshälla, Mariefred, Lindesberg, Hjo och Skeninge av resp. överstelöjtnant v. Brömsen, major Brisman, kaptenerna af Donner och Aminoff, major Lagerberg och kapten-löjtnant Stuart, andra att förtiga.

Var det således nu för den, ännu vid 55 års ålder, mycket livskraftige kaptenen att bryta upp från sitt lilla vackra boställe, Klefva i Tanums socken av norra Bohuslän (se bilden), med dess väl uppdrivna, inkomstbringande lantbruk, sälja sina vagns- och ridhästar, skänka bort sina kära jakthundar och resa, med barn och blomma, hundratals mil, till en annan, alldeles främmande landsända för att under hela sitt återstående liv sitta i en skrivstol, sköta posten och — tacka till.

Järnvägar funnos icke. Således var det att draga fram den gamla, oformligt stora resvagnen, som för det ändamålet var undantagen, när allting annat av faderneärvt gods hade måst försäljas på auktion i anledning av omöjligheten att kunna

Efter fotograf

POSTKONTORET I STRENGNÄS för 60 år sedan.

Åsiche: Sjöberg, Göteborg.

transportera detsamma en sådan väg. En resvagn på den tiden hade många tillbehör av vagnslådor och läderkappsäckar. Av de senare var en avsedd att hänga under kuskbocken, en större, benämnd "vache", skulle ligga ovanpå vagnstaket. Vagnen drogs av 3 hästar. Dessa voro beställda förmedelst s. k. förbudsledlar och stodo vid varje gästgivaregård färdiga att spännas för i stället för de under senaste skjutshället tröttkörda. Vår färd gick från Bohuslän genom Dal, Värmland och Närke. Resan räckte en månad. Vi hade nämligen under vägen att besöka släkt och vänner för att taga avsked, naturligtvis för livet. Namnen Billingsfors, Baldersnäs, Kristi-

nedal m. fl. äro därvid att anteckna. Vidare förbi Tydie gamla kaptenboställe, som på sin tid innehafts av min farfar, gamle major Daniel Svinhufvud, i ungdomen livdrabant hos konung Gustaf III under finska kriget, och vilken i en av Lotten Dahlgrens Ransätersböcker, kapitlet Magisterns kondition, omtalas såsom berättare av sina minnen som sällskapsbroder med Bellman, Hallman och Kexél och som god Bellmansångare intill sen ålderdom.

Vad resan genom Karlskoga bergslag tog min fader en omväg, han körde alltid själv vagnen, emedan vår moder, av värmlandsläkten Geijerstam, icke förmådde, i dess förändrade skick, återse sitt gamla föräldrahem. Värmlänningarna äro sådana.

Äntligen anlände vi till Örebro. Där var det att sälja vagnen och inskeppa sig på en ångbåt för att sjöledes färdas vidare till Strengnäs. Den nya postmästarefamiliens ankomst var nog ett evenemang i den lilla staden. Hela ångbåtsbron var full med folk, och vi emotogs och omhulades på bästa sätt.

Vad beträffar postkontorslokalerna vid denna och en lång tid framåt så voro de alltid inrymda i postmästarens privata våning, naturligtvis med undantag av i de allra största städerna. Så var det också i Strengnäs. Vi hade fått hyra ett alldeles nybyggt hus, som nästan ansågs för ett bland de finare i staden. (Se bilden.) Det skildje sig nämligen förmånligt från de närliggande röda stugorna varibland märktes den s. k. Nicandergården där K. A. Nicander bodde såsom skolpojke, (hans far var ju näm-

Efter fotografi

KAPTENSBOSTÄLLET KLEFVA I NORRA BOHUSLÄN.

Åsiche: Sjöberg, Göteborg.

Efter fotografi

Klische: Aug. Sjöbergs Klischeans., Gbg

RYSSLANDS NYA MYNT.
Sedan den 10 maj gälla längre de gamla rublerna i Sovjetryssland som betalningsmedel. — Nu gäller endast tjevonetz och guldrubler, av vilka senare 10 äro lika med 1 tjevonetz. Nya mynt gula och silver äro införda och visar vår bild silvermynten på 1 rubel samt 50, 20 och 10 kopek; växelmynt på 5, 2 och 1 kopek i koppar tillkomma. De nya mynten, försedda med Sovjetemblemet: hammaren och skäran, bära årtalen 1921—1922 och 1923 men äro präglade först i år. — F. n. gälla 51 tjevonetz omkr. 1,000 sv. kronor.

ligen "conrektor" här vid läroverket) samt det ännu i sitt gamla skick fortlevande, av alla turister beskådade, "syskrinet". Den som kommer till Strengnäs, en mycket omtalad stad nu för tiden, och det av orimligt många anledningar(!) och låter visa sig till "Liktornsgatan", skall lätt, med ledning av föregående bild, finna reda på var postkontor i staden låg 1857 och några följande år. Fönstret längst till vänster på gaveln, nedre botten, be-tecknar läget av själva expeditionslokalen. För hela huset betalades en hyra av 300 kr. Och det behövdess att hyran var billig. Postmästarlönerna voro små. Därvid kan antecknas, att de voro rätt mycket beroende av s. k. "sportler". För räkningshållande med korrespondenter med mera vidlyftig korrespondens hade postmästaren t. ex. att tillgodoräkna sig 16 $\frac{2}{3}$ procent av portobeloppen. Till "kontorshyra och expencer" var i stat endast anslaget ett belopp av 400 kronor. Någon postskrivare var sålunda icke att tänka på, utan äldsta dottern i huset, då 20 år gammal, fick, som det hette, hjälpa till på posten. Och vi yngre barn också med att vika tidningar och sådant, dessemellan gingo vi ju i vägen och gjorde odygd. Jag skulle vilja se, hur det skulle se ut, om barn skulle springa omkring på ett postkontor nu i vår byråkratiska, tråkiga tid! Av tidningsvikandet hade jag stor nytta, ty det var när jag gluttade i tidningarna, som jag upptäckte att kvinnor, eller som det då hette, "fruntimmer" hade fått nådigt tillstånd att inkomma i telegrafverket och med resultat, som jag redogjort för i en uppsats för H. 8. D. sistlidne höst. (Se årg. XXV: 1.) Postgöromålen voro, ända in i detalj, på den tiden varom nu är tal mycket olika emot nu och i all synnerhet omständligare, ehuru ej med så utvecklade blankettsystem! Något som var mycket besvärande för de tjänstgörande var bruket, att alla brev skulle inlämnas genom en lucka på dörren. För allmänheten var denna anordning också mindre trevlig, ity att man hade att stå i en kall föstuga och vänta till ens tur kom. — Om det var den yttre eller inre kylan, nämligen i vad det gäller de båda sidorna om dörren, som åstadkom detta, men säkert är att den där luckteorin på något mystiskt sätt uppammade en sorts animosité emellan postpersonal och korrespondenter, som gjorde sig gällande litet var stans. Och trösta den, som kom och knackade på luckan efter inlämnings-tidens slut! På senaste tiden har jag hört, att tal är om att återinföra postluckan, men det varnar jag för!

Portot för brev med enkel portosats var 6 skilling = 12 öre.

När en emellertid inlämnings-tiden var slut, skulle breven behandlas. De *karterades*, som det hette, både de rekommenderade och orekommenderade, med uppgivande

av antal och vikt. De orekommenderade väl därför, att inga andra brev försågos med frimärken, än de som korrespondenterna själva frimärkte. Protokoll fördes därför också över alla brev. De rekommenderade breven skulle också *snörslås*, varefter de skulle förses med 4 sigill, något som ju nu för tiden korrespondenten får göra själv. Rekommendation av brev var dels "*sluten*", dels "*öppen*". I brev med slutet rekommendation borde aldrig mer än 150 kr. nedläggas. I sådana med öppen rekommendation naturligtvis så stort belopp som hälst. Dessa brev fingo ej förseglas, förrän de penningar, som däri skulle inläggas, hade uppräknats inför posttjänstemannens ögon. Vad beträffar snörsländet av de rekommenderade breven, vilket naturligtvis tog mycken tid, så fingo vi, både små och stora, mycken färdighet däruti. Jag tror inte många nu levande ha sett huru det gick till. Men i mitt hem komma ofta de fullväxta barnen när ett paket skall hopläggas och säga: — Mamma, slå om det här som ett rekommenderat brev! Jag har hört, att ett postmuseum är inrättat. Jag undrar, om där finns prov på ett sålunda snörslaget "*rek*"?

Alltefter som all post var vederbörligen behandlad, — mycket mer vore att säga därom — breven till varje stad inlagda i var sitt kuvert, dessa i sin tur instoppade i påsar och dessa senare i stora skinnväskor, med järnkedjor och lås, befordrades alltsammans med s. k. kårpost. En uniformsklädd postiljon, ofta trotjänare i posten, åkte, med en skjutskär vid sidan, i kåraran. Han hade, kan man säga, med sitt liv att svara för postens säkerhet. Därpå tydde de tvenne pistoler, som voro instoppade i det breda skinnbälte, som var spännt om hans midja. Ett posthorn hörde också till hans utrustning. Detta trakterade han ypperligt. Och det vore nog svårt att få nutidens folk att förstå det genomtrevliga intryck signalerna från posthornet gjorde i en småstad för 60 eller 70 år sedan, då posten ofta var nästan den enda förenings-länken med den yttre världen.

I början av 1860-talet kommo postdiligenserna i bruk med en uppgift i någon mån liknande de nuvarande bilbussarnas. Icke såsom konkurrenter till järnvägarna, bevars väl, men väl såsom ett skarvmedel till dessa, i och för vidarebefordran av deras passagerare.

Vad jag berättat om Strengnäs postkontor, särskilt i vad beträffar familjemedlemmarna såsom biträdande med göromålen där, var icke något utmärkande för det postkontoret. I Skenninge skötte postmästarens, kaptenlöjtnant Stuarts, maka under en längre tid alla göromålen med hjälp av en minderårig son, själv sedermera postmästare. Kaptenen var nämligen sjuklig. I Hjo var major Lagerbergs dotter hans enda hjälp. Några år före min fars tid innehades Strengnäs postkontor av major Tuné, vars båda döttrar tjänstgjorde på

Forts. å sid. 563.

Mr. James Brown, förutvarande gruvarbetare, av nya regeringen utsedd till Lord High Commissioner, är under pågående stora skottiska kyrkomöte konungens ställföreträdare och residerar i denna egenskap å det gamla Edinburgshuset Holyrood. 1. MR. OCH MRS BROWN i sitt anspråkslösa hem

2. HOLYROOD, paret Browns residens under kyrkomötet.
3. ANKOMSTEN TILL SLOTTET, där skyttvaktens skyldrar gevär — den första hönnören.
4. EFTER CEREMONIEN I ST. GILES' KATEDRALEN.
5. MR. BROWN, KONUNGENS STÄLLFÖRETRÄDARE, INSPEKTERAR HEDERSGÅRDEN.

Gruvarbetaren som konungarepresentant har i England och Skottland väckt stor uppmärksamhet. En gammal gruvarbetare, James Brown, utsågs nämligen.

Forts. å sid. 563.

Efter fotografier.

Klickat: Aug. Sjöbergs Klubbans., Gbg

FRANKRIKES ABYSSINSKE GÄST, RAS TAFFARI, lämnar sitt Parisresidens, Utrikesdepartementet, för att nedlägga en tribut på den okände soldatens grav (se nedan). Den etiopiske härskaren synes vara föremål för en uppvaktning och en officiell uppmärksamhet som Frankrike icke slösar med i onödan. — Efter fotografi. Kliché: Gode, Gbg.

Vidst. bild: CONSTANTIN MEUNIERS MONUMENT ÖVER EMILE ZOLA har efter 20 års vila sedan skulptörens död rests i Paris och skall avtäckas inom kort. — Efter fotografi. Kliché: Gode, Gbg.

RAS TAFFARI NEDLÄGGER SIN HYLLNINGSGÄRD Å DEN OKÄNDE SOLDATENS GRAV. T. v. Den lyrförnade gravprydnaden av elefantbetar. — Efter fotografi. Kliché: Gode Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbg. Text å sid. 553.

Efter fotografier.

EDOUARD HERRIOT.

Borgmästare i Lyon. Deputerad. Ledare för det socialistiska blocket och vänsterns örögönblickhet mest framträdande personlighet. Antages komma att bilda den nya ministären och ev. ingå som utrikesminister.

Forts. fr. sid. 553.

der de valen följande dagarna haft ingående överläggningar med Poincaré, som icke ämnar avgå förrän den 1 juni, då Herriot förmodligen har sin ministerlista färdig. Man har också ivrigt diskuterat presidenten Millerands eventuella avgång, trots att hans regeringstid ännu icke är på långt när utlupen. Han har dock varit en så prononcerad anhängare av den hittills följda Rahn-politiken, ja, en av de starkast drivande krafterna däri, att hans kvarstannande med en försönlighetspolitiken representerande regering synes mycket svårt. I sådant fall utpekas f. konseljpresidenten M. Paul Painlevé som presidentkandidat för landet, men om Millerand kvarstannar blir han troligen presidenti deputeradekammaren.

Vidsående bild:

HERTIGEN AV YORK PÅ GRUVARBETARNES NYA 9-HÅLS GOLFBANA i Tonpenire, Wales, där han med sin medspelare, captain Brook, spelade foursomes mot förutvarande arbetarledaren numera amiralitetslorden mr. Frank Hodges och mr. Evan Williams, gruvarbetarförbundets president, och förlorade med 2 up och 1 att spela. Vår bild visar de spelande på väg till banan med gruvlandskapet som bakgrund.

Fr. v. Captain Brook, hertigen av York, mr. Hodges och mr. Williams. T. v. små flickor i walesiska dräkter.

PAUL PAINLEVÉ.

Professor i matematik vid Paris universitet. Förutvarande minister och konseljpresident. Deputerad. En av Republikanska socialernas främste. Fil. hedersdoktor vid Stockholms Högskola 1909. — Efter nytagna porträtt.

GRINDELL MATTHEWS.

Uppfinnaren av "dödsstrålen", genom vilken särskilt aeroplan kunna på långt avstånd förintas.

Uppfinningen intöses av engelska staten.

Efter fotografi

Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

NORDISKT SJÖMANSVÅRDS-SEKRETERAREMÖTE I GÖTEBORG 16—20 maj. Urflykt till Marstrand. Fr. v. Pastor Storm (Danm.), rektor Stenij (Finl.), dr Yllander (Sverige), prosten Waltari (Finl.), sjömansmissionär Bäverfelt (Sv.), sjömanspastor Cederlund (London), missionsdir. Brundin (Sv.), pastor Schartum (Norge), pastor Wolfbrand (Sv.), kyrkoherde Cederberg (Marstrand). Efter fotografi Klitché Sjöberg, Gbg.

Den 10 juni 1774 lades grundstenen till Östads Barnhus i Västergötland av direktören vid Ostindiska Kompaniet Niklas Sahlgren. Genom ett donationsbrev skänkte denne med frikostig hand Östads säteri om tillsammans

Forts. å sid. 563.

ÖSTADS BARNHUS 150 ÅR.
Huvudbyggnaden.

Foto. Ewald, Alingsås.

Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

LUDVIKA LASARETT inviges den 25 maj. Längst t. v. Läkarbostaden, t. h. om denna Vaktmäst:arbostaden samt längst t. h. Lasarettbyggnaden. — Klitché Sjöberg, Gbg. — Text å sid. 551.

Foto. för H. 8 D. av A. Granath, Sörvik.

Pressfoto. SOVJETRYSSLANDS NYUTNÄMDE MINISTER I STOCKHOLM MOTTAGES AV KONUNGEN den 23 maj. Ankomsten till K. Stortet där ministern i civil högtidsdräkt, först mottages av introduktören för främmande sändebud, hovmarskalken greve Adam Levenhaupt.

Dr. Robert A. Millikan från Pasadena-universitetet i Kalifornien, Nobelpristagare i fysik 1923, anlände på morgonen den 23 maj till Stockholm för att på förmiddagen hålla sin nobelföreläsning i Läkarsällskapet. Dr. Millikan har genom sin forskning över atomerna, elektriciteten och de elektriska jonnerna gjort sig världsbekant och för rundradion har hans arbete varit av oerhörd betydelse.

NOBELPRISTAGAREN DR. ROBERT A. MILLIKAN FRÅN KALIFORNIEN ANLÄNDER TILL STOCKHOLM den 23 maj, där han avhåller föreläsning. — Pressfoto. Kliché: Gohs, Gbg.

Dr. M. anser också att denna nya uppfinning har ofantligt stora framtidsutsikter och att den snart kommer att få en utomordentlig betydelse särskilt för landsbygden. — När dr. M. anlände till

DEN ITALIENSKE KRYSSAREN "CARLO MIRABELLO" vilken under färd i nordiska farvatten i dagarna väntas till Göteborg och Stockholm.

T. h.: BEFÄLHAVAREN, FREGATTKAPTEN PINI.
Text å sid. 563.

"SVENSK ADELSMAN SKRUBBAR DÄCK PÅ LINIEÅNGARE" — en mer än vanligt omöjlig skepparhistoria med bild. Ty vilken adelsman är icke denne adelsman! En av våra reporterfotografer i London insänder på rena allvaret denna bild från New York med den text i översättning som följer å sid. 562.

Kliché: Gohs, Gbg.

Efter fotografen,

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Läkarsällskapet mottogs han av Vetenskapsakademiens preses dr. Sven Hedin, akademiens sekreterare professor Söderbaum samt medlemmarna av Nobelkommittén prof. Gullstrand, Carlheim-Gyllensköld och Siegbahn. Dessutom hade ett flertal framstående

Forts. å sid. 562.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

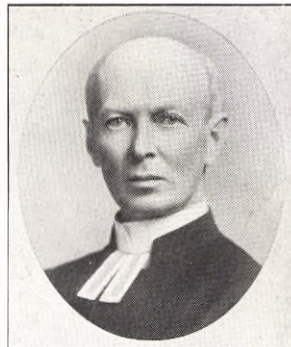
C. O. OLSEN.
F. d. Viceamiral. — Sthlm.
80 år 26 maj.*

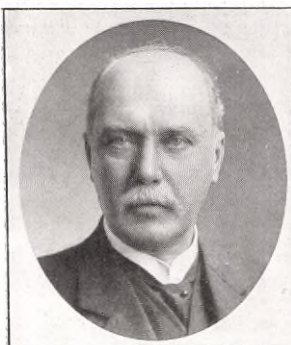
C. M. STRÖM.
F. d. Landshövding. — Sthlm.
75 år 28 maj.*

C. F. HULTGREN.
Envoyé. — Buenos Aires.
60 år 25 maj.*

J. O. C. NORBERG.
Domprost. Teol. d.r. — Strängnäs.
60 år 30 maj.*

J. WÆRN.
Professor emeritus. — Sthlm.
75 år 23 maj.*

H. I. MARCUS.
Nyttnämnd professor vid Ka-
rolinska Institutet.*

C. O. LUNDIN.
Provinsiällkare. — Hörby.
60 år 2 juni.*

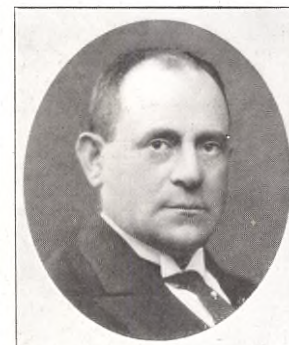
P. G. OLSSON.
Med. d.r. Förste Prov.-läkare.
Luleå. — 50 år 5 juni.*

C. J. WENNBERG.
Direktör. — Karlstad.
75 år 19 maj.*

H. N:SON DAG.
Direktör. — Lidköping.
60 år 24 maj.*

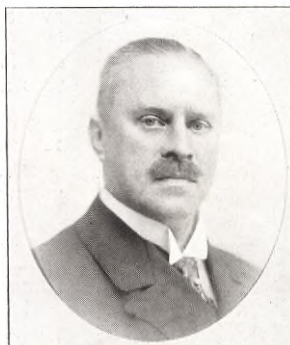
F. SIMON.
Direktör. — Göteborg.
50 år 23 maj.*

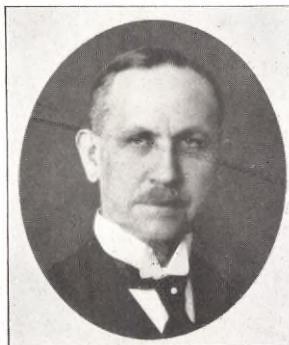
J. E. BRATT
Grosshandlare. — Göteborg.
50 år 24 maj.*

R. ABELIN.
Direktör. — Norrøiken.
60 år 30 maj.*

H. S. TAMM.
Riksgäldsfullmäktig. Bankdir.
Stockholm. — 55 år 31 maj.*

E. G. NOREEN.
Länsjägästare. — Nyköping.
50 år 25 maj.*

E. L. RINMAN.
Fil. d.r. Direktör. — Djursholm.
50 år 4 juni.*

* Data ä nästa sida.

Klitch: Aug. Sjöbergs Klitchanst., Gbg.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. O. F. JONSSON.
Gods författare. — Koberg.
70 år 23 maj.*

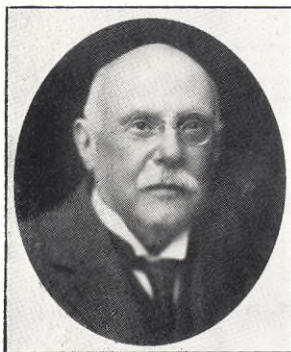
O. A. E. GUMÆLIUS.
Överingenjör. — Österby bruk.
50 år 12 maj.*

C. H. ANKARSTRAND.
Telegrafkommissarie. — Härnösand.
50 år 16 maj.*

A. K. V. ALMQVIST.
Byråchef. — Stockh jlm.
50 år 3 juni*

C. H. T. A. LAGERHEIM †.
Förlutv. Utr.-minister. F. d. Gen.-dir. Sthlm. — F. 1843. † 23 maj*.

G. F. ÖSTBERG †.
F. d. Riksgäldsfullmäktig. Sthlm. — F. 1847. † 18 maj*.

F. L. HÖKERBERG †.
Bokförläggare. — Stockholm.
F. 1851. † 20 maj*.

E. FLEETWOOD †.
Friherre. Godsägare. — Odensviaholm. — F. 1862. † 19 maj*.
Klitché Aug. Sjöbergs Klitchéanst. Gbg

CARL OLSEN. Sek.-löjtn. v. Flott. 65, komm.-kapt. 1 gr. 94, kommandör 98, varvschef v. Flott. stat. i Stockh. 99—03, stat.-befälh. där 03—05, konteramiral v. Flott. 03, vice amiral v. Flott. 05—10, i Flott. res. 10, mil. led av Högsta domst. 03—10, chef f. Marinförvalt. 05—10, ff. inspektör av Flott. övn. t. sjöss 06—07. Led. av Krigsvet.-akad. Örl.-mannasällsk. Ordf. i dir. ö. handelsflott. pens.-anst. 11. Led. av cert. komm. 06—09 o. parlamentar. försv. komm. 07—10. Ordf. i a.-b. Sv. Normaltid sdn 15, red. a.-b. Rex 03—17, ordf. mäst. i St. Andreas-logen Nordiska cirkeln 04—21, styr. chef i Neptuniorlden sdn 05, v. ordf. i fören. De gamla dag. Komm. m. st. k. Sv. O., ridd. Carl XIII-O. Biografi o. helsid.-portr. årg. IX: 10.

CARL STRÖM. Stud. 70, hovr.-ex. 78, v. hvd 80, tf. landskamrer i Gävleb. 1. 83—87, länsbokh. 84, landskamrer 87; tf. landshövdning där 08—11, landshövdning i Västerorr. 1. 11—18. Omb.-man v. Gästrik. brandst.-bol. 83—87, sekr. i Gävle fattigv.-styr. 84—87, kronomb. v. Gävle inteckn. garanti a.-b. 83—11, Gävle. ensk. bank 89—11. Sv. allm. hypot. banks omb. i Gävle—Dala hypot.-fören. 90—11, v. ordf. i Gävle. l. hush.-sällsk. 10—11, ordf. i Västern. l. hush.-sällsk. sdn 11, ordf. i styr. f. Österåsens sanat. sdn sistn. är m. fl. Inneh. Gävle. o. Västern. l. skytteförb. samt Gävle skarpskytteför. ävensom Norrl. sängarförb. förtjänstmed. i guld samt jägarförb. hedersmärke i guld.
CARL HULTGREN. Stud.-ex. 84, e. o. kammarskr. i Tullverket s. å., kontrol-

Lärarinnan i fotografi vid Slöjdföreningens skola i Göteborg, fröken Elin Lovén har den 16 maj avlidit i en ålder av 51 år.

Elin Lovén var systerdotter till hovfotografen Aron Jonason i Göteborg, den på sin tid över hela landet bekante humoristen. och kom redan 1890 som elev till hans ateljé. Där förvärvade hon sig snart en mindre vanlig yrkesskicklighet, som hon utvecklade till betydande mått. Hon var därför också i hög grad skickad att omhändervisa undervisningen i fotografi vid Slöjdföreningens skola i Göteborg, dit hon övergick 1918 efter att ha lämnat den Jonasonska ateljén. Utom yrkesverksamheten ägnade hon ett livligt intresse åt folkdans och gymnastik. — Det kanske kan vara av intresse att nämna att det huvudsakligen var fröken Lovén, som hade förtroendet att utföra den omfattande fotograferingen under konung Oscars mångåriga Drottbesök i Marstrand, ett uppdrag, om vars förträffliga följgörande det bekanta Drottalbumet i flera årgångar vittnar. Hvar 8 dag hade under samarbete med den Jonasonska ateljén ofta anledning

Foto. Jonason. Gbg.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

FRÖKEN ELIN LOVÉN.

F. 1873. † 16 maj*.

att taga hennes skicklighet i anspråk.

Dr. A. MILLIKAN. Forts. fr. sid. 560.

ende vetenskapsmän mött upp. Dr. Hedin föreställde den celebre gästen, som på resan åtföljes av sin maka, för auditoriet samt hälsade honom välkommen. Föreläsningen, som var av rent vetenskaplig natur behandlade i huvudsak elektronerna samt den fotoelektriska effekten och motogs med livliga applåder.

Till bild å sid. 560.

“Greve August Svensson, 20 år gammal och son och arvinge till ‘hertig Carl av Sverige’, upptäcktes nyligen skrubba däcket på Grace-linjeångaren ‘Santa Louisa’. Greven, som i sinom tid skall ärva hertigens titel och stora gods är understyrmän på fartyget och en präktig sjöman”.

Mr. James Brown konung i Skottland och greve August Svensson ‘hertig av Sverige’ — säg, att vi icke i demokratiens tidevarv!

lör d. 04; kansliråd o. chef f. hand.-lav. i Utrikesdep. sedan 06. Delegerad v. svenska gen.-kommisariatet v. Parisutställn. 1900, sekr. i allm. sjöfartsråd, 02, sekr. i Finansdep:s tullkommission 03, sekr. v. underhandl. i o. f. ny svensk-tysk handelsstraktat 05. L. d. av tulltaxekomm. 06—09. v. ordf. i ångfärjekomm. Trelleborg—Sassnitz 06—07. En av underhandl. ärne i avslut. av svensk-tyska handelsstraktaten 10—11, liksom v. traktaten m. Japan 11. Led. av kommiss. f. utveck. av sjöfartsböden. m. Ryssland 11—12. Led. av Siat. handelskomm. 15—17. Envoyé i Argentina, Chile o. Uruguay sdn 18 samt därjämte i Paraguay sdn 21.

OTTO NORBERG. Stud. 83, teol. kand. 90, teol. dr. 17; prästv. s. å., lekt. i krist. o. hebr. i Härnös. o. kyrkoh. i Häggdänger 93, lekt. i krist. o. grek. i Strängnäs o. kyrkoh. i Över-Selö 98, domprost i Strängnäs sdn 02, insp. f. folksk. semin. s. å. Preses v. kyrkomöt. 03, led. av kyrkomöt. 08, 09, 10. Stadsfullm. 01—22, ordf. 15—22; ordf. i styr. f. länets sinnesslöanst. 02—13, Strängnäs sjukst. 05—10, stift. diakonistyr. sdn 10, stiftsråd sdn 19, led. av styr. f. Sv. diak. sällsk. 12.

JONAS WERN. Stud. 69, med. lic. 75, med. dr. 85, e. o. prof. i pediatrik v. Karol. inst. s. å., ord. prof. där 08—14; läk. v. kronpr. Lovisas vårdanst. 85—92, överläk. v. medicin. avd. där 92—14. Ordf. i styr. f. Allm.-sv. läk.-fören. 08—12. Styr.-led. i Allm. livförsörj.-bol. o. dess överläkare, styr.-led. i Stok.kh. sjukh.-m. Medic. förf. Biografi o. heisd.-portr. årg. XIV: 17.

HENRY MARCUS. F. 1866, stud. 83, med. lic. 95, överläk. v. Sofna sjukh. sdn 96; med. dr. 03, doc. i psykiatri v. Karol. inst. s. å., i neurologi där sdn 20, prof. namn 21; förestånd. f. S. rads lasar. neurologiska sdn 21, v. tvenkapl. råd i Armeeförvalt. sjukst. styr. sdn 22. I dagarna av Karol. inst. lär. kolleg. kallad t. professor i nervsjukd. v. Karol. inst. (P. H. Malmstens professor) efter prof Lennalm.

CARL LUNDIN. Stud. 83, med. lic. 96, ex. prov. läk. i Ramsle distr. 04, i Anundsjö distr. 08, ord. prov. läk. där 12 i Kils distr. 14, i Hörby distr. sdn 22. GUSTAV OLSSON. Stud. 93, med. lic. 06, med. dr. 14. Tf. förste prov. läk. i Stockh. 1. 13—14, stadsläk. i Luleå 15—17, förste prov. läk. i Norrb. 1. sdn 17. Stadsfullm. i Luleå 1902.

CARL JOHAN WENNERBERG. Etabl. 75 mek. verkst i eget namn i Karlstad, vilken ombild. t. a.-b. 06 med W. om verkst. dir. Styr.-led. i Karlst. fabr.-o. hantv. fören. 1900—14, hed.-led. där 15; styr.-led. i Värml. stadshypot.-fören. sdn 79, led. av fattigv.-styr. 85—19.

HALDAN DAG. Ägnade sig efter avslut. skolgång åt brygg.-yrket där han prakt. fr. 79, bryggmäst. v. Lidköp. brygg. 87, deläg. i brygg. Örnens 95, disp. o. verkst. dir. i Lidköp. brygg.-a.-b. 04. Verkst. dir. i Lidköp.—Kaitlands järnv. 08, i Lundsbrunnens bad o. hälsobrunn 12, styr.-led. i Lidköp. järnvägar, sparb., Jordbruk.-bankens avd.-kont., Lidköp. porslinsfabr. Stadsfullm. sdn 04, led. av drätselk. 96, v. ordf. 99—100. Ordf. i bygd.-nämnd.

FALK SIMON. Ägnade sig vid helt unga år åt affärsbanom, anst. å kontor samt etabl. v. endast 17 års ålder firman Peder Melin & Co i Göteborg, vilken under årens lopp upparbetades t. en av de största i landet i sin bransch. Överlämnade firman 16 t. sina medarbetare. Verkst. dir. i a.-b. Industribank n 17—18, etabl. 19 bankfirman i eget namn samt start. a.-b. Linnefabr. Meikur.

EMIL BRATT. Utg. fr. Göteborg. hand.-inst. o. inträdde efter affärspraktik som delägare i firmorna J. W. Bratt o. J. W. Bratt & Söner i Göteborg. Vin- o. spiritusaffären uppgick i Vin- o. spritcentr. 20 men Emil B. är fortfarande inbunden av de förståndsfulla firmorna. Kassöfvervald i Räddningsinst. på Hisingen, Frihvar. barnhuset o. i fören. De blindas vännar. Deltagit i arbetet f. Ridda K. barnens Dag, Rädda Barnen m. fl. Led. av styr. f. Göteborgs idrottsförb. o. Göteborgs sparb.

RUDOLF ABELIN. Avl. stud.-ex. och idkade stud. i Upps., men övergick t. utbildn. inom trädgårdsmäst.-yrket. Sin yrkeskolning vann han v. Rosenborgs slottsträdgård i Köpenh. o. senare v. trädgårdar i Sverige. Anlade 88 de stora fruktträdgårdarne Norrviken i Östergötd. värest han tillämpade nya metoder vilka senare vunnit allmänt erkännande. Grundade där den första överflitliga fruktkolonin senare äfven omfattande manliga öfver o. stutligen öfverflyttad t. Adelsnäs där den, främst bland vart lands läroanst. i sin art, åtnjuter statsunderstöd. Började 08 anlägga ett nytt Norrviken, nu vid Bastad, f. frukt- o. prydnadsrödsodning, en anläggning av enastående betydelse för svensk trädgårdskonst. — I H. S. D. årg. XXIV: 13 återfinnes, jämte biografi o. heisd.-portr. av Abelin, jämväl en rikt illustrerad och av honom skriven artikel om Norrviken.

HENRIK TAMM. Stud. 89, kansl. 95, tj.-man i Gen. poststyr. o. Sjöförsv.-dep. 95—96, i Mälarsprov. hyp. fören. 95—97, revisor i Sv. allm. hyp. bank 97—07, tj.-man i Ensk. järnv. pens. kassa 98—07. Äg. egend. Lindormsnäs af vars skötsel han ägnade sig 07—12, under denna tid ordf. i komm.-st. o. nämnd, nämndeman m. m., Verkst. dir. i Ensk. järnv. pens. kassa 08—16; styr.-led. o. verkst. dir. i Sv. allm. hyp. bank sdn 12; styr.-led. i Allm. brandförs. verket f. byggn. å landet sdn 12. Suppl. f. fullm. i riksgäldskont. 12, riksgäldsfullm. sdn 15, av fullm. i Riksb. o. Riksgäldskont. utsedd led. av Göta kanaldir. 16; l. d. av Jordbr. kreditkomm. 13, Start. hand. komm. 17, finansinst. 18, s. k. ryska utredn. komm. 19; led. av bankinst. 16, statsr. o. chef f. finansdep. 20—21. Styr.-ordf. i Stockh. rederi a.-b. Svea sdn 16, a.-b. K. o. K. sdn 16, S. o. K. h. — Västerås—Bergsl. nya järnv. a.-b. sdn 17, a.-b. Finnboda varv sdn 16, Angl. a.-b. Drottningholm—Filtjn sdn 17, Vaxholms nya ångfartygs a.-b. Suppl. i Riksgäldskont. o. jourh. dir. i Sv. Kronkredit a.-b. sdn 18. Biografi o. heisdep.ortr. årg. XXII: 17.

ERIK NOREEN. Avg.-ex. fr. Skogsinst. 96, ex. jngm. i Smål. dist. 1900, anm. i Domänstyr. 02. As.-lst. i Dalsl. rev. 03, länsljängsm. i Södermanl. 1. sdn 05. Styr.-led. i Söderm.—Österg. skogsmannaförb. sdn 11, v. ordf. sdn 16.

ERIK RINMAN. Stud. 92, fil. lic. 99, fil. dr. 02; aman. v. kem. inst. i Upps. 01—06, docent i kemi v. Upps. univ. 04—08. Grund. a.-b. Cellulosa, Stockh. 11. sdn dess styr.-led. o. verkst. dir. där; styr.-led. i Deutsche Cellulosa, G. m. b. H., Berlin sdn 17, i Sudenburger Maschinenfabr. v. Eisengless., Magdeburg sdn sistn år.

CARL JONSSON. Lär. v. Stenstugu lantbr.-sk. å Gottl. 81—83, insp. å olika egend. t. 91, därefter förvalt. å Silvershöldiska fideikommissgend. Koberg o. underlyd. egend. i Hall. Led. av komm.-nämnd, kyrko- o. skoloråd, vägstyrelsen.

ARVID GUMÆLIUS. Avg.-ex. fr. Filipsb. bergsskola 97, prakt. v. verkst. i Sverige 92—93, i Amerika 93—94, ritare v. Avesta järnverk 94—97, ing. vid Österby bruk 98—99, v. Vikmanshytte bruk 99—14, därefter fortsatta till Köpenhamn och Stockholm m. fl. östersjöhamnar.

HJALMAR ANKARSTRAND. Stud. 95, ord. tel.-assist. 01, telegr.-komm. 4 d-klass 12, 3e kl. i Haparanda 18, 2a kl. i Härnösand sdn 21. På sin tid led. av styr. f. Sv. telegr.-tj.-mäns fören.

ALDO ALMQVIST. Stud. 93, kont.-skr. i Järnv.-styr 97, not. 08, byråchef 14. Styr.-led. i Sv. turistfören. sdn 13.

ALFRED LAGERHEIM †. Stud. 59, kansl. 60, kam.-ratel. 61, attaché v. b.-skicka i Paris 62—64, leg.-sekr. i Petersburg 70—71; andre sekr. i Utr.-dep. 65—70, chef f. polit. avd. där 71—76, kab.-sekr. 76—86, minister i Berlin 86—99, minister f. utl. ärend. 99—04, gen. direktör o. chef f. Kommerskol. 04—13. På sin tid stadsfullm. i Stockh. t. 17, samt ordf. i åtskill. komm. Ordf. i dirana f. Stockh. stads brandförsäkr.-kont. 05—23, Hand.-slöhsomm. o. Tomtåttsskassan i Stockh. Av K. Mt. förordn. ordf. i Inst. f. socialpolit. o. kommunal utbildn. o. forskn. i Stockh. sdn 21. Kabinettskam. i d. H.-gör. v. h. Kon. O. 11 83. Ridd. o. komm. av K. Mts O., Ordens kansler. Biografi o. heisd.-portr. årg. XV: 2.

FREDRIK ÖSTBERG †. Stud. 66, fil. kand. 70, godsäg. i Stockh. 1. 73—87. Led. av samma länns hushålln.-sällsk. förv.-utsk. 83—07, styr.-led. i Blindinst. 92—99, i Veter.-inst. 98—03, i Oscar-Josephina-fören. sdn 88, ordf. sdn 96; i d. av dir. f. Frimur.-barn. sdn 99, led. av styr.-a. f. länets sparb. sdn 84, Mälarsprov. e. bank 02—21, dess styr.-ordf. 11—21, a.-b. Nya Dagl. Alleh. sdn 08, dess ordf. Stadsfullm. i Stockh. 99—12, v. ordf. 04—07, riksgäldsfullm. 95—16. Led. av Riksd. A. K. 85—96, av F. K. 97—16. Tillf. Hushålln.-sällsk. gulmed. föf. Biografi o. heisd.-portr. årg. XIII: 17.

LARS HÖKERBERG †. Stud. 69, grund. 78 bokförl.-firman Lars Hökerberg i Stockholm o. dess inneh. t. 19. Styr.-led. i Sv. bokförlägg.-fören. sdn 85. Bok- o. musikf. pens.-fören. sdn 07, dess sekr. 07—19, v. ordf. 21; styr.-led. i Sv. bok-

handl. ömsesid. garantiförsäkr.-fören. sdn 15. Utg. av illustr. tidskr. "Hemvännan" 78—89, Svea 89—92, Djurvännernas tidn. 90—01. Bokförlägg.-fören:s tidn. sdn 01, "Nya Bokhandl. tidn." 01—12, Sv. Bokhandl. tidn. sdn 13, samt i fören. m. Anna Sandström (Uffe) den pedag. tidskr. Verdandi sdn 83.

EDVARD FLEETWOOD †. Uljtn. v. Smål. husarreg. 82, ryttm. 03, avsk. 12. Ägde o. bebodde Odensvholm. Ordf. i komm.-st. sdn 92, komm.-fullm. led. av kyrko- o. skoloråd. Mångårig ordf. i Kalm. l. n. hushålln.-sällsk. o. i länets u. brandt.-bol. v. ordf. i landstinget, skogsvårdsstyrelse, Tjusts—Kända järnv.-a.-b. styr.-led. i Östg. hyp.-fören. Ordf. i styr. f. Göteborgs banks avd.-kont. i Gamleby. Led. av Riksd. A. K. 09—11, led. av särsk. utsk. f. K. 18.

POSTKONTOR FÖR 60 ÅR SEDAN. Forts. fr. sid. 555.

kontoret. Konsten måtte väl inte då varit så stor, som nu, då 2 år äro erforderliga för genomgående av posteleverkurs. Man kan emellertid säga, att kvinnorna med sina små löneanspråk helt enkelt, på sätt jag nämnt, gjorde sig outhärliga inom postverket och voro där redan rätt manstarka då de, i o. m. beslutet vid 1863 års riksdag,ingo officiellt tillträde dit. Detta då även i vad gällde telegrafverket.

Då unga flickor på 1850-talet började att deltaga i tjänstgöringen på postkontoren, ansågo många tauter, både i kjolar och byxor, att det var mindre passande för kvinnan att sådär offentligt syssla med karaktligt arbete. Att sådana vaneföreställningar, som också kallas *tradition*, icke äro så oomkullrunkliga, som många tro, det bevisas bäst därutaf, att när man kommit till slutet av 1860-talet, och ett manligt biträde anställdes på Strengnäs postkontor, så väckte det förmlig förundran att en stor, stark karl skulle syssla med ett arbete, som tydligen bäst passade för kvinnor!

De kvinnor, som sedan den tiden, och intill den dag i dag är, arbetat i post- och telegrafverket, täljas nu med fyrasiffrigt tal och de ha skött, och sköta sig alltfört, såsom — karlar.

KONUNG FÖR EN DAG, forts. fr. sid. 556.

ligen vid den socialistiska ministärens regeringstillträde att fungera som "Lord High Commissioners", d. v. s. ställföreträdare för konungen vid det skottska kyrkomötet, "The General Assembly of the Church of Scotland", vilket sammanträder under senare hälften av maj. Visserligen hade denna lysande post alltid förut bekläts av någon hög skotsk adelsman, men James Brown är en i Skottlands kyrkoliv mycket initierad person och tillhör — traditionsenligt — regeringspartiet. Infåget i Edinburgh ägde rum den 19 maj, stadsnycklarne överlämnades högtidligen och den kungliga saluten ljöd, då Lord High Commissioners med sin maka och ett lysande följe togo residenset, det gamla historiska Holyrood Castle, i besittning. Allt-sammans är ett vackert exempel på hur de gamla traditionerna bibehållas i England och smidigt anpassas efter den nya tidens krav.

Till bild å sid. 560.

En italiensk kryssare Carlo Mirabello, befinner sig f. n. på en färd i de nordliga farvattnen. Helt nyligen passerade den Antwerpen och väntas anlända den 31 maj till Göteborg för att därefter fortsätta till Köpenhamn och Stockholm m. fl. östersjöhamnar.

Kryssaren, som är uppkallad efter den italienska flottans reformator och nydanare, vice amiralen Carlo Mirabello (f. 1847 och marinminister 1903—09), mäter 1,850 ton och gör 35 knop. Dess fyra ångmaskiner och 2 ångturbiner utveckla sammanlagt 44,000 hkr. och bestyckningen utgöres av 8 st. 102 mm:s kanoner, 2 kulspjutor m. m.

ÖSTADS BARNHUS. Forts. fr. sid. 559.

2015/16 mantal frälse jämte ett kapital av 100,000 daler silvermynt till Barnhuset. Barnhusets förste disponent var friherre Klas Alströmer, och en dennes ättling i rätt nedstigande led, friherre Thore Alströmer, är f. n. disponent för den stora donationsinrättningen.

Under de 150 åren ha över 1,500 värlösa barn av båda könen från hela landet på Östad funnit ett hem och här blifvit fostrade till att bliva duktiga män och kvinnor.

1-3. RUGBY-FINAL I PARIS MELLAN FRANKRIKES OCH AMERIKAS LAG den 18 maj.

1. Det segrande amerikanska laget.

2. Ett "inkast" där man ser forwardskedjan samlad i grupp.

3. Ett amerikanskt anfall av trekvartskedjan. Man ser amerikanaren längst till höger passa bollen till kamraten bakom och till vänster i samma ögonblick som han blir anfallen av franska backen. Spelarna till höger hava just skingrats efter en "mêlée".

4. LANDSKAMP SVERIGE—POLEN I STOCKHOLM den 18 maj därvid det svenska Olympiska fotbollslaget segrade med 5-1. Foto. V. Malmström, Sthlm.

Klubb: Gods Bildbyrå & Klubbansställ, Sthlm.

Den olympiska finalen i rugby utkämpades den 18 maj i Paris och blev en stor seger för amerikanerna gentemot fransmännen. Resultatet, 17-3, betecknar dock icke alls en motsvarande överlägsenhet i spelskicklighet hos männen från andra sidan Atlanten, utan får tillskrivas deras ytterligt snabba och framför allt hårda spel, ett spelsätt som gick så långt att det nämade sig brutalitet, vartill dessutom kom att två av de bästa franska spelarna råkade att bli så allvarligt skadade att de måste utgå redan under första halvtid. Fransmännen besutto

en måhända bättre teknik, ådagalagd vid många tidigare tillfällen, varför det svåra nederlaget kom som en överraskning och gav anledning till mycket hetsiga uppträden bland Stadionpubliken. Här och var utbröt t. o. m. slagsmål mellan segerrusiga amerikanare och uppbragta fransmän, vilka också med visslingar och skrän ådagalade sitt missnöje med amerikanerna. Åskådaranalet uppgick till mer än 20,000 personer. Som helhetsomdöme måste sägas, att det trots allt var det bättre laget som vann.

*

Landskampen Sverige—Polen i fotboll blev säsongens första stora fotbollsdag på Stockholms Stadion och samtidigt en god svensk framgång. Resultatet blev nämligen 5 mot 1. Det polska laget var emellertid tydligen icke i bästa disposition och svenskarne visade icke heller ett förstklassigt spel, säkerligen till stor del beroende på att tillfällena till träning hittills genom den långa vintern blivit mycket få. Beklagligt nog återstår icke heller så lång tid innan de svenska spelarna begiva sig ut till Paris för att där först taga upp kampen mot ett belgiskt lag.

711 bild å sid. 552.

Kristliga föreningen av unga kvinnor har den 9-17 maj avhållit en stor konferens i Washington, dit representanter för 30 olika länder samlats. För Sverige närvaro grevinnan Elsa Bernadotte, som gått i sin faders fotspår och inlagt ett förtjänstfullt arbete för den kristliga rörelsen samt gjort sig känd som en god religionslärarinna, och fru Ester

Åkeson-Beskow, som bl. a. är bekant för sitt arbete i Ruhrområdet.